

УДК 336.14

Кінах Дмитро,*студент Національного університету "Острозька академія"**Науковий керівник:**к.е.н., доц. Дем'янчук О.І.*

АНАЛІЗ БЮДЖЕТНО-КОШТОРИСНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ ЗА 2010-2012 РР.

На сьогоднішній день державний розвиток залежить, перш за все, від розвитку економічної і соціальної сфери, розвиток яких забезпечується за допомогою фіскальної політики держави. За допомогою державних видатків із державного бюджету можна досягти стабільності економіки та підвищити рівень прожиття населення, що є першочерговим завданням будь-якої країни. Одним із механізмів, які дають змогу досягти даних результатів є бюджетно-кошторисне фінансування, за допомогою якого певні галузі економіки отримують від держави грошову допомогу, що є позитивним як для цих галузей, так і для держави в цілому.

Мета дослідження полягає у аналізі динаміки та складу бюджетно-кошторисного фінансування в Україні, а також визначенні сучасних тенденцій.

Для збалансованості та досягнення максимальної ефективності бюджетно-кошторисного фінансування потрібно планувати фінансові потоки наперед та надавати кошти тим галузям, які найбільше їх потребують.

Кошторисно-бюджетне фінансування – це порядок виділення бюджетних коштів установам, що перебувають на бюджетному фінансуванні, на основі фінансових планів – кошторисів, з метою здійснення ними основної діяльності [3].

Принципи кошторисно-бюджетного фінансування містять такі складові:

1) загальні принципи фінансування;

2) спеціальні принципи бюджетного фінансування:

– видання коштів відповідно до прогнозів соціально-економічного розвитку на кожний плановий рік;

- планування й фінансування на підставі економічних нормативів;
- дотримання режиму економії [5].

Режим кошторисно-бюджетного фінансування охоплює широке коло об'єктів, зокрема, на кошторисно-бюджетному фінансуванні перебувають: установи соціально-культурної сфери: освіти, науки, культури й мистецтва, охорони здоров'я, соціального захисту й соціального забезпечення, фізичної культури й спорту тощо; органи державного управління, правоохоронні органи, органи державної безпеки тощо [3].

Упродовж 9 місяців 2012 року переважають видатки на соціальний захист та соціальні забезпечення, хоча за останні 2 роки зменшився на 0,6 млрд. грн. Помітними є зростання видатків на економічну діяльність, загальнодержавні функції, громадський порядок, безпеку та судову владу, оборону, охорону здоров'я, охорону навколишніх природних ресурсів, що свідчить про позитивну тенденцію покращення внутрішньої політики, оскільки сумарні видатки з державного бюджету зросли, що свідчить про збільшення надходжень до держбюджету. Традиційно за 9 місяців майже не змінились видатки на житлово-комунальне господарство. Сукупні видатки на економічну діяльність та соціальне забезпечення становлять 87,8 млрд. грн., що більше минулорічного показника на 11,9 млрд. грн., або на 15,6% [2].

У структурі видатків зберігається тенденція минулих років. Так, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (30,1%), причому вона демонструє тенденцію зростання. Наступною за розміром є частка видатків на соціальний захист а соціальне забезпечення (20,7%). Водночас слід зазначити, що

велика частина міжбюджетних трансфертів йде на надання пільг, субсидій, допомог тощо, а значить також на соціальний захист і соціальне забезпечення. Значна частка бюджетних коштів була спрямована на економічну діяльність (12,1%), що пов'язано з розвитком національної транспортної мережі (4,1% усіх видатків). Для прикладу, сума витрачена на зазначені цілі за 9 місяців 2012 року, становила майже половину суми видатків на усю галузь освіти та у півтора рази перевищувала видатки на охорону здоров'я. Серед суттєвих можна відмітити також видатки на загальнодержавні функції, їх частка становила 11,1%, що пов'язано з боргових навантаженням на бюджет у вигляді обслуговування боргу [2].

Отже, дослідивши бюджетно-кошторисне фінансування в Україні за січень – вересень 2010-2012 років, ми можемо сказати, що

значних змін у його структурі не відбулось. Стабільно високими є частки видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення та економічну діяльність, тобто держава реалізує соціальну політику та забезпечує її відповідно фінансування. Майже усі видатки зросли за 3 досліджуваних періоди, що є позитивною динамікою, адже це свідчить про збільшення балансу бюджету, що є відображенням стабільного розвитку економіки України.

Література:

1. Бюджетний кодекс України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572). [Електронний ресурс]. – Режим доступу. <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – червень 2012 року
3. Лучковська С.І. – Фінансове право. Навч. посібник /Для студ. економ, спец. вищих навч. закладів. – К.: КНТ. 2010. – 296с. 2 розіді
4. Люта О. В, Пігуль Н. Г., 2010 Особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ
5. Опря А.Т. Фінансове право: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 248 с.